

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

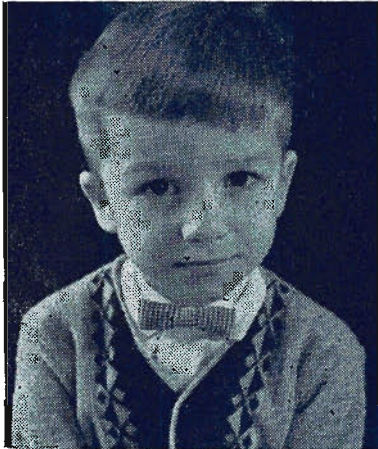
THE RAINBOW

A CHILDREN'S MAGAZINE

Дорога „Веселко!“ — пише наш читач Євген Чолій з Монреалю, Канада, — я скінчив третю класу й іду до четвертої. Я відвідав десять разів „ЕКСПО“. Дуже люблю читати Тебе, а передусім оповідання про УПА, пригоди Леся Нобігдеса, Гоцу Дралу, Богдана, козака - характерника, казки про лисичку, котика та півника. Неперпеливо очікую кожного місяця нового числа журналу. До побачення!

Відповідь Редакції: Приємно нам довідатися з Твого листа, що Ти любиш читати „Веселку“. Напиши нам, що Ти бачив на „ЕКСПО“ і чи Ти був там під час Українського Дня. Вітай!

Мирослав Качанівський пише: Дорога „Веселко!“! Як я був ще маленький, я дуже любив, коли мама або тато читали мені Твої казки й оповідання. Тепер я читаю Тебе сам. Ходжу до п'ятої класи англійської школи, а кожної суботи відвідую з братом українську школу. Школа українознавства міститься при церкві Успення Божої Матері на Роземавні в Монреалі. Нас є двадцять шість учнів у п'ятій класі української школи. Люблю Твої загадки. Бажаю Тобі, „Веселко“ багато успіхів і посилаю два долари на пресовий фонд.

Відповідь Редакції: Дорогий Миросю! Славно, що Ти сам читаєш „Веселку“ і ходиш до української школи. Дякуємо за гарного листа й за пожертву на пресовий фонд. Бажаємо Тобі успіхів в науці!

Наші колишні передплатниці й читачки Вікторія й Оля Дуранти з Торонта, Канада, пишуть: Дорога „Веселко!“! Вислалимо Тобі передплату на 1967 рік, і одного долара на пресовий фонд, а одночасно прощаємося з Тобою. Ми вже виростили з дитячого віку. Якінчу цього року курси українознавства при церкві св. Миколая, а моя сестра Оля починає їх у вересні. Через те ми мусимо читати вже журнали для юнацтва. Дякуємо Тобі за науку й розвагу, які ми мали, читаючи

Тебе довгі роки. На наше місце бажаємо Тобі нових читачів і передплатників. Вітаємо Тебе!

Відповідь Редакції: Дорогі! Нам дуже прикро прощатися з добрими друзями, але ми одночасно тішимся, що колишні читачі пам'ятають про „Веселку“, і що наше довголітнє знайомство вийшло їм на пожиток. Бажаємо Вам успіхів у юнацькому житті!

КУТОК розваг

ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВІ?

Котрий із цих слимаків ризниться від своїх братів і чим?

СКІЛЬКИ ЯБЛУК?

— Оленко, маєш оце торбину, а в ній три яблука. Як з'їси одно яблуко, скільки будеш мати?

— Три!

— Три?

— Так, два в торбині, а одно в животику-всередині.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода“ заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

Обкладинка роботи М. Левицького

“THE RAINBOW” — “VESELKA”

Published monthly, except June to September Bi-monthly at Jersey City, New Jersey
81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303

Subscription \$4.00 per year.

Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Б. Певний — Небесні гостинці

ЛИСТ ДО НЕБА

(Ілюстрація Ю. Козака)

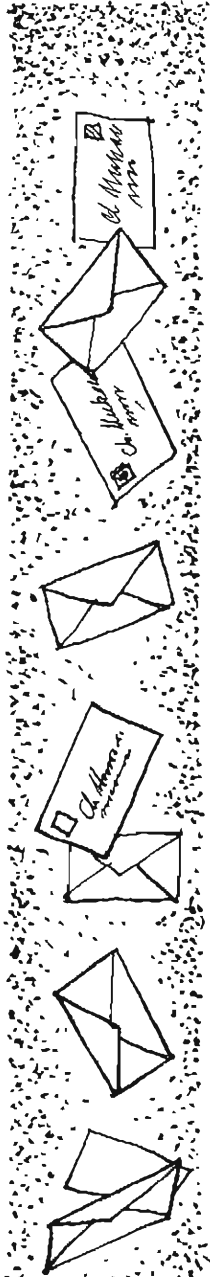
Гей, пошлемо листочок до раю:
„Не забудь нас, святий Миколаю!
Не забудьте про нас, янголятка! —
Вас прохають і хлопці й дівчатка.

Завжди ми були чемні і милі,
До садочка охоче ходили,
Шанували матусю і тата
Та любили сестричку і брата.

Ми складали долоні маленькі
І молились до Божої Неньки,
Тож гостей ми чекаємо з неба —
А Антипка нам зовсім не треба!”

Гей, напишем листочка до раю:
„Ми чекаєм, святий Миколаю!
Ми чекаємо вас, янголятка!”
І підпишемо:

Хлопці й дівчатка

ЯК ОЛЕГ ЦАРГОРОД ЗДОБУВ

КАЗКА ДЛЯ СТАРШИХ ДІТЕЙ
(Закінчення)

Стрибог прозорим кучером зопріле чоло витер і перепрошує:

— Вибачай, княже, що спізнився! Тільки ж поки тих гонивітрів позбирав — утомився.

Стрибожі внуки смирененько рядочком поставали й до князя всміхнулися. Такі ж кругленькі й прозорі, як їхній дід, лиш личка не поморщені й очі синіші.

— Кажі, князю, що робити? — питають в один голос. — Хочеш — умить знищимо грецькі кораблі; порвемо їм вітрила і поперевертаємо догори днищами.

А князь на те:

— Ні! Чужими руками воювати ми не звичні. З ворогом самі завжди розправу чинимо.

— А що ж нам робити? — питають вітри.

— Гуляйте! — відповідає князь. — Гуляйте, роботу вітрилам дайте, бож, бачите, ледачі полотна чисто пообвисали. А решту ми самі зробимо.

Вітрам того двічі не казати. Затанцювали, розскочилися й розпустили прозорі кучері на цілі верстви. А з кожного кучера таким вітром повіяло, що затріщали вітрила і щогли мало не вдвоє зігнулися. Вже скільки разів князь і дружинники човнами плавали, а такого не бачили: шоломи з голів злітають, і у вухах свистить. Оглянуться русичі — а вогненні кулі вже далеко позад них падають і грецькі кораблі — вже не кораблі, а наче лебеді по хвилях плавають. Оглянуться русичі другий раз — уже й не лебеді, а гуси на обрії білють. Зате царгородський берег із страшною твердинею не наближається — летить назустріч. Ось уже й зовсім близько, ось уже й днища човнів об морське дно черкаються.

Радіє потомлена дружина руська, у воду стрибає, човни на білий пісок витягає, кості натруджені розправляє, на царгородську твердину поглядає й гомонить:

— Ой, та й страшна ж ця твердиня, страшна, ще й заклята до того! І як же ти її візьмеш?!

А князь Олег лише під вусом посміхається і каже:

— Нічого, дружино вірна, не журіться! Надію майте, до вечора відпочивайте, а ввечері я скажу, що робити...

Попадали дружинники й отроки на білий пісок і поснули відразу, бо дуже втомлені були. Лише князь та Стрибог з онуками не сплять. Князь

поміж дружинниками походить, на твердиню поглядає і думу думає. А вітри майнули через мури в Царгород новин довідатися. Недовго й барилися. Вертаються й кажуть князеві:

— Не боятися, княже, греки ні тебе, ні твоєї дружини. Кажуть, що тільки той місто візьме, хто на човнах під його мури припливе. А море далеко. І ще кажуть, що ви всі на загибель присуджені: вам ані тут не бути, ані додому вертатися. Сидітемете тут — з голоду помрете, виберете дорогу назад суходолом — там грецькі війська на вас чекатимуть, а на морі вас їхні кораблі переймуть і потоплять.

— Е, — відповідає князь, — то вони тому так кажуть, що ще добре русичів не знають. Завтра у них буде інакша мова...

Як же почало сонечко за царгородську твердиню хилитися, став Олег своє військо будити:

— Вставайте, дружино вірна, і ви, отроки любі! Вставайте, покріпляйтеся, хто чим має, меду попийте, сили наберіться, бо чекає на нас робота велика...

От схоплюються русичі на рівні ноги, очі протирають, сухарі й рибу в'ялену зі саков добувають, бочки дубові з медом хмільним розбивають і сідають на піску вечеряти. Випили за здоров'я князя, тоді князь випив за дружину, а тоді всі разом випили за перемогу над ворогом.

Коли ж покріпилися, сказав князь:

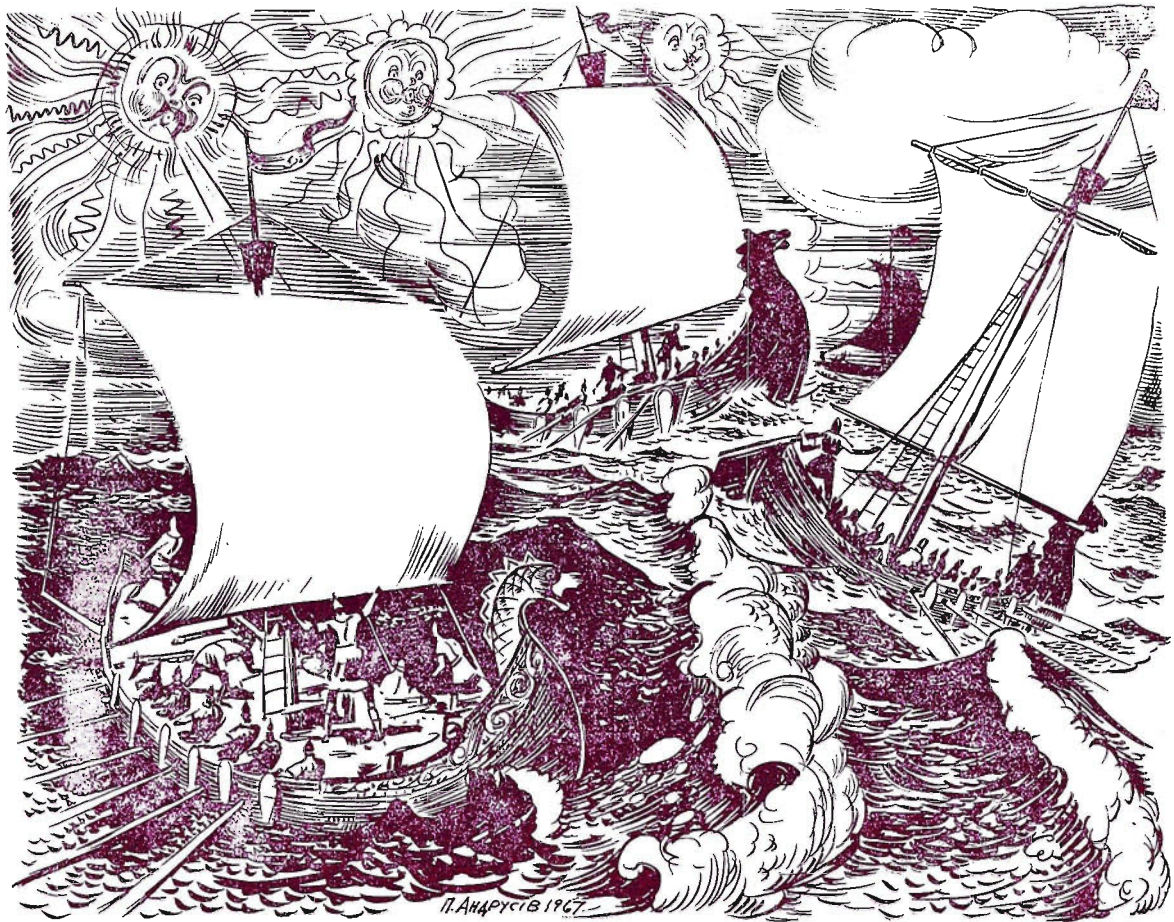
— Тепер, дітки, поспішайте, дуби й клени вікові рубайте, колоди стругайте, робіть колеса, тарани важкі й драбини високі збивайте, щоб усе до схід сонця було готове.

— А нам же, князю, яка робота буде? — питають вітри.

— А вам, — відповідає князь, — робота невелика: не давайте грекам підглядати, що ми тут робити будемо.

Розпустили вітри прозорі кучері й полетіли над морем. Вимокли в солоній морській хвилі, вискочили на берег й обкачалися в піску. А з піску як не скочать на царгородські мури, як не почнуть свистіти, як не почнуть віяти, як не почнуть мокрим піском в очі вартових метати — так і засліпили всіх.

Вартові позгиналися, кашляють, чхають, обличчя руками затуляють, очі протирають і дивуються:

— Що це за напасть така?! Скільки живемо, скільки службу повнимо — такого вітру ще не чули й не бачили!

— Еге ж, — кажуть інші, — а цар наказав за русичами зорити і з ока не спускати. Яку ж відповідь дамо, як нас покличуть і спитають, що вороги роблять?

— Е-е, — міркують треті, — ворогам нашим тепер іще гірше, як оце нам тут. Ми хоч за мури можемо поховатися, а вони на голому березі лежать. Засипле їх пісок живцем.

— А й правда! — зраділи всі вартові. — Ця буря нам на руку. Хай русичів піском заносить, а ми у затишні кутки ховаймося та й спім!

Але русичі ані гадки про якийсь вітер не мають. Дуби й клени вікові рубають, колоди рівні стругають, колеса роблять, тарани важкі й драбини високі збивають, ще й жартують при тому і пісень співають.

По небу синьому місяць плив та й зупинився. Цікаво йому стало: що то таке веселе товариство під Царгородом робить? Та, як задивився, як задивився — забув у дальшу дорогу йти. А руська дружина з того й рада, бо від місяця ясно, як

удень, і робота йде скоро. До третіх півнів уже все скінчили й відпочивати сіли.

Аж тоді місяць схаменувся і прожогом покотився далі, щоб надолужити втрачений час. Боявся, що сонце його дожене і спалить.

А сонце й справді не забарилося. Встає, ранкові тумани розсуває і стелить рушники вогненні через гори, через ліси, через море й через білі піски — геть-геть аж під царгородські мури.

І зводиться князь Олег на рівні ноги, підносить високо праву руку, білою шовковою хустиною над головою махає і грімким голосом гукає:

— Гей, приятелю Стрибоже з онуками! Годі вам мокрим піском на греків кидати! Відступіться від міста! Тепер наша черга!

Ще князь не скінчив говорити, а вже над Царгородом буревій утих, неначе хто ножем утяв. Стало тихо, мов у вусі. Так тихо, що грецькі сторожі відразу попрокидалися. Встають, позіхають, заспані очі рукавами протирають і кажуть:

— Ану, подивімось, чи високі могили над ворогами вітри висипали?..

Визирнули з-поза мурів, крізь стрільниці та й помітили. Бо не могили русичів побачили, а поба-

чили дивно дивне: сотні човнів під вітрилами котилися по пісках під царгородські мури. А в човнах тарани важкі, драбини високі й повно вояків у кільчугах, у шоломах, із щитами на лівій руці і з мечами — в правій. Стрибог і його онуки русичам помагають, вітрила дружньо напинають — і човни, на колеса поставлені, мчать, гейби по хвилях морських.

Скочили сторожі з мурів, сторч головою по сходах скотилися і до царських хоромів помчались.

— Біда, царю! — кричать. — Сповнилося пророчтво, записане в Золотій Книзі: ворог на човнах під царгородську твердиню підходить!..

Поки цар прокинувся, поки зрозумів, що й до чого, руські човни вже носами об мури черкаються. І дружина руська не зівас: драбини високі під стіни підставляє, важкими таранами залізні двері твердині розбиває.

— До зброї, до зброї! На відсіч! — гукають грецькі полководці.

Сам грецький цар у золоті шати убрався, діамантову корону на голову наклав, ухопив скіпетр, і побіг до найвищої башти у своїх хоробах, щоб

подивитися, як буде бій іти. Дивиться — біда: не встоять його вояки проти хороброї дружини Олегової. На мурах уже руські списи блищать, та густо, мов колючки на їжаку; залізна брама від ударів важких стогне й гнеться, а вояцтво скошеним колоссям лягає під ударами руських мечів.

І прибігає найстарший полководець, ницьма перед царем падає і благає:

— Царю найясніший! Несила нам проти доли йти! Справджується те, що в Золотій Книзі записано. Русичі на човнах під самі мури міста підійшли. І хто ж може з ними на прою стати, коли вони й по піску, неначе по воді, пливають?! Не дай нас усіх вигубити. Накажи на мир сурмити!..

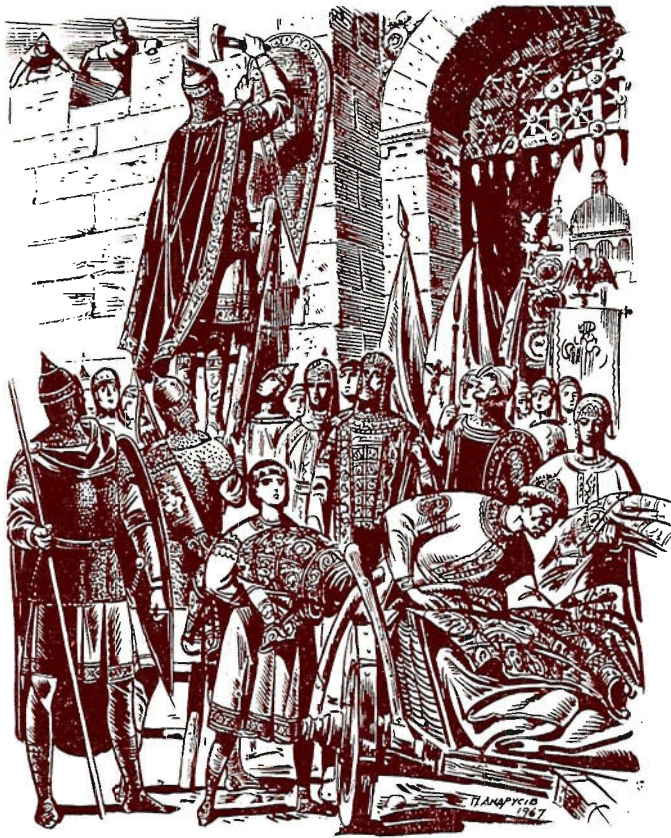
Важко зідхає грецький цар, голову на груди похиляє і подає скіпетром знак.

— Хай буде! — каже. — Сурміть на мир, а мені несіть ключ від міста — піду переможців зустрічати.

От сурмачі зараз і засурмили в срібні сурми, а дворецькі принесли цареві на шовковій подушці золотий ключ від брами.

І виходить грецький цар князя Олега вітати,

віддає йому золотий ключ від Царгорода й просить:

— Не губи нашого міста, князю відважний! Переміг ти нас у чесному бою, і тобі всі права та почесні переможця належать. Кажу, якої ціни за свою ласку жадаєш, а ми твою волю вволимо. Тільки нас живими лиши!

— Ми переможених не вбиваємо, — відповідає Олег, — але за заподіяні нам кривди розлічитись і договір на письмі списати мусимо. А хочемо ми, грецький царю, щоб ти нашим підданам кривди не чинив, руським рибалкам риби в Чорному морі ловити не боронив і руським купцям у чорноморських городах чи й у самому Царгороді чесно продавати й купувати крам дозволив.

— Усе буде зроблене! — обіцяє цар.

А князь Олег на те:

— Е-е, це ще не все! За всі наші кривди окупу в золоті й крамах вимагаємо. А скільки того окупу дати — хай наші скарбничі полічать.

— Гарзд! — годиться й на це грецький цар.

— А тепер, — далі веде мову Олег, — моїй військовій дружині за труди й терпіння також винагорода належить. Отож, хочемо, щоб кожному дружинникові ви шати з найдорожчого златоглаву пошили і по мірці золотих дукатів дали, а на всі човни вітрила з найкращого шовку справили, бо наші геть подерлися.

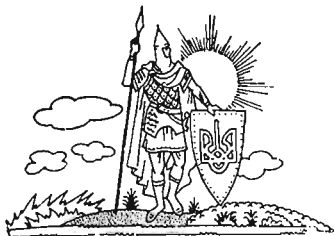
На все погодився грецький цар і наказав умову до слова на воловій шкурі списати і восковими печатками припечатати. Після того русичі цілий місяць у Царгороді гуляли, грецьке вино попивали і солодкими фігами заїдали. А по місяцеві, як греки зібрали окуп і по мірці золота на кожного дружинника, як пошили всім пишну одягу з дорогого златоглаву і справили шовкові вітрила на кожен човен, — почали русичі у дорогу додому збиратися. Греки проводили їх з великими почеснями, але князь Олег, за царгородську браму вихавши, власноручно свій щит до неї міцними цвяхами прибав.

— Це, — каже, — грекам на пам'ятку від нас...

Стрибог і його онуки й у поворотній дорозі русичів не покинули: напинали їм вітрила, аж поки човни до берега не допливли. Потім князь із вітрами попрощався і подався з дружиною до Києва через степи. Вернулися щасливо ще й із здобиччю багатою. А Олегів щит на царгородській брамі лишився. Кажуть, що блищить там і досі. Чи правда — не знаю.

Полемени-словничок.

Зопрілий — sweaty, moist; днище — дно, спід (bottom); ледачий — лінивий (lazy, sluggish); верства — міра довжини (приблизно одна миля); шогла — mast; черкати ся — злегка доторкати ся; натруджений — утомлений (tired, weary); загибель — death, destruction; сакви — saddle bag; хмільний — п'яний (drunk); таран — прилад розбивати мури (battering ram); качати ся — to roll; зорити — стежити, наглядати за ким (to look after, to watch, to spy); до третіх півнів — до передранкової пори ночі, коли утретє співають півні (third cock); схаменутися — опам'ятатися, отямитися (to collect oneself); про жогом — миттю, раптом, швиденько (rashly); бійниця — отвір в обороннім мурі, звідки стріляли на напасників (loop hole); тихо, мов у вусі — спеціальний вислів, означає completely quietly; сторч головою — head foremost; хороми — царські кімнати; не зівас — не дармус; скипетр — жезло (scepter); башта — вежа (tower); падати ницьма (ниць) — to prostrate oneself; на про стати — противитися; дворецький — начальник царського двора; крам — товари (goods, merchandise); окуп — викуп (ransom); скарбничий — царський скарбник; дукат — червонець, старовинна візантійська монета; одвірок — door post.

СТОРІНКА ДЛЯ МАЛЯТ

Слова: К. ПЕРЕЛІСНА

Ілюстрація: Ю. КОЗАК

Музика: О. ЗАЛЕСЬКИЙ

ПАДАЙ, ПАДАЙ, СНІЖКУ!

Падай, падай, сніжку!
Тихо на доріжку!
Припуши, притруси,
Нам садочок прикраси!

Витопчем доріжки,
Граючись у сніжки.
Припуши, притруси,
Нам садочок прикраси!

Вибіжимо з хати,
З снігом погуляти.
Припуши, притруси,
Нам садочок прикраси!

Де сніжок глибокий,
Підемо у скоки.
Припуши, притруси,
Нам садочок прикраси!

Музична партитура для пісні «Падай, падай, сніжку!». Вона складається з трьох систем нот, кожна з яких має ліричні лінії. Перша система починається з написання «Andantino» та «p» (piano). Друга система містить перші дві лінії пісні: «Па-дай, па-дай сніж-ку, ти-хо на до-ріж-ку, при-пу-ши,». Третя система містить наступні дві лінії: «при-тру-си, нам са-де-чок при-кра-си, при-пу-ши, при-тру-си, нам са-дочок прикраси!». Під другою системою вказано динамічний знак «mp» (mezzo-piano).

Г. ЧОРНОВИЦЬКА
ЗИМОВА КАЗКА

Вдяглись ми по-зимовому,
ми раді дню чудовому —
на небі ж ані хмарки.
З веселими розмовами
дорогами зимовими
мандруємо до парку.

По рівному, по білому,
по сніговому килиму
йдемо під явірками.
Як гілочку нахилимо,
то нас обсипле білими
блискучими зірками.

Забудьмо тут про авта ми,
про кораблі на морі,
і чуймось астронавтами
в морозному просторі!

Дню — дневі; килим — carpet; під
явірками — під яворами (явір — platane,
sycamore).

Катерина ПЕРЕЛІСНА
ЗАВОРОЖЕНИЙ САД

Ще учора чорнобривці
Майоріли у садку,
І жоржина красувалась
За шипшиною в кутку.

А сьогодні... Де все ділось?
Білим снігом замело —
Ні жоржин, ні чорнобривців,
Наче їх і не було!

Біля ганку вишня — біла,
Наче знову зацвіла,
А ялинка на верхівку
Білу шапку натягла.

Біло, тихо все навколо, —
Хтось садок заворожив
І пухкий сріблястий килим
Самоцвітами розшив.

Чорнобривці (Indian pink) і жор-
жина (dahlia) — квіти, а шипшина
(wild rose, sweet briar) — кущ, що цвіте;
самоцвіт — gem.

Д В І Ж А Б И

(Народня казка в літературній обробці Д. Лагоди)

В лісі біля потічка жила жаба. Хороша, працювата жаба. Завжди була весела, бадьора, ніколи не лінувалася, любила мандрувати. Повечеряє комарами і вночі виходить на прогулянку.

Одного разу зустріла іншу жабу. Привітались і пострибали вдвох по лісовій дорозі. Стрибали й стрибали, аж дісталися до лісничівки. А там біля хати пивниця, з відчинених дверей тягне вологістю та холодком, смачно пахне грибами. Жаби без вагання спустилися по приступках і опинились у пивниці.

— Дуже приємне мешкання! — разом квакнули жаби.

На radoщах вони почали високо підстрибувати. Стрибали, аж поки опинились у глечик у сметану. Не зчулися, коли й ускачили.

— От лихо! Треба нам швидше вибратися звідси, бо втопимося! — кажуть жаби.

Та як їм вибратися, коли глечик високий, до вінець жаби лапами не дістануть, щоб ухопитись! І вискочити не можуть. Нема об що обіпертися: сметана рідка, лапи вгрузають.

Почали плавати, тріпотатися, лапами сметану бити. Але що з того? З глечика не вилізуть. Вже й стомились.

Одна жаба каже:

— З цього глечика нам ніколи не вилізти! То чого мені даремно побиватися та сили витратити? Краще відразу втоплюсь.

— Не лінуйся! — говорить друга жаба. — Може пощастить урятуватися. Плавай, борсайся!

Раніше робили масло не фабричним способом у маслянях (butter dairy), а домашнім способом. Вживали для цього пристрою, що називався маслоробка, або масничка (churn). Це була висока дерев'яна посудина, подібна до коновки. Складалася вона з двох частин — долішньої, більшої і горішньої, меншої, яка мала вигляд вазона. У більшу наливали сметану. Меншу накладали на верх більшої посудини. Верхня посудина мала денце з отвором, крізь який проходив кийок з дерев'яним діркованим кружком у долішньому кінці. Цей кружок лежав на дні більшої посудини-маснички. Під час роблення масла кийок з кружком підтягали й опускали ритмічним рухом. Під впливом цього руху товщ у сметані відділювався окремими грудками від маслянки (buttermilk), а згодом збивався у велику грудку масла. Цю грудку виймали,мили чистою холодною водою й формували в овальну грудку. Маслянку зливали окремо.

Тому, що раніше не знали холодильників (refrigerator), харчі тримали в пивницях або льохах (cellar), де влітку було холодно, а зимою тепліше, як надворі.

Не послухала ледача жаба такої ради. Не захотіла змагатись і потонула.

А працювата жаба не втрачає надії.

„Сором буде, — думас, — коли я піддамся без боротьби. Ні, змагатимусь, доки мені сили виста-
чить!”

Плаває вона, дряпає стінки глечика, намагається учепитись, та глечик слизький, лапи сковзаються. Стомилася докраю, а рятунку не знаходить...

„Ні, таки не піддамся! Я ще не мертва, ще не прийшов мені час на дно спускатися. Мушу втриматися на поверхні! Хто знає, може таки діждуся порятунку”, — так підбадьорює себе жаба.

Борсається. Вже зовсім знесилена. Вже лапами дригає помалу-помалу.

„Невже тут і смерть моя? — думас. — Ні, ще змагатимусь!”

Та куди там їй змагатися! Вже захлинається, ледве ворухить затерпими лапами: дриг... дриг... дриг... А таки дригає.

Коли — що це? Під нею щось тверде!.. Уперлася лапами — тверде. Сіла на щось тверде, ніби земля під нею, а не сметана. Сталось якесь диво...

Посиділа жаба, розглянулася: нема сметани, вона сидить на грудці масла. Тепер жабі легко вдалося вискочити з глечика.

Вискочила, виповзла з пивниці та й подалася додому — в ліс, до потічка. Там вона, відпочиваючи під широким листком, думала:

„То я сама лапами масло з сметани збила. Бач, добре, що не полінувалася, змагалася і врятувала сама себе. Важко мені було, та я не втрачала надії. А та ледача жаба марно загинула”.

— Яка хороBRA жаба! — вигукнув Сергійко, коли бабуся закінчила казку.

— Розумна жабка! — додала Валя.

Діти дякували бабусі за цікаву казку.

Пояснення-словничок: щільно — tightly; колотити — to stir up, to mix; грудка — ball, clod; полоскати — промивати (to rinse, to swill); пивниця — льох (cellar, basement); жаба — frog, toad; комар — mosquito; лісничівка — forestry; приступка — східень (step); вологість — вогкість (moisture, dampness); вінець — горішній край глека (brim, lip); глечик — глек (jug, jar); борсатися — to roll, to flounder, to wallow; ледачий — лінивий (lazy); слизький — slippery; поверхня — surface; захлинатися — тут: заливатися рідиною.

Контрольне питання: Чому одна жаба потонула, а друга врятувалася? Яка нам з цього наука?

ДАНИЛКО Й ГОРОБЧИК

Йшов Данилко раз зі школи —
Змерз, сердега, як ніколи.
Так зненацька стало зимно,
Вітер шарпає нестримно!

Не здається наш Данило,
Проти вітру суне сміло:
— Я козачу
Маю вдачу:
Хоч і змерзну,
Та не плачу!

Пообідав наш Данило —
Зразу ніби потепліло!
Взяв ячменю
Повну жменю,
Сухарів наклав в кишеню,
Бо й пташкам давати слід
їхню пайку на обід.

На Данилкові гостинці
Позліталися синиці,
Горобці, шпаки, дрозди —
Цвірінчать на всі лади!

Каже сам собі Данило:
— От же як похолодніло!
Мабуть, буде вже зима!
В мене ж санок ще нема!

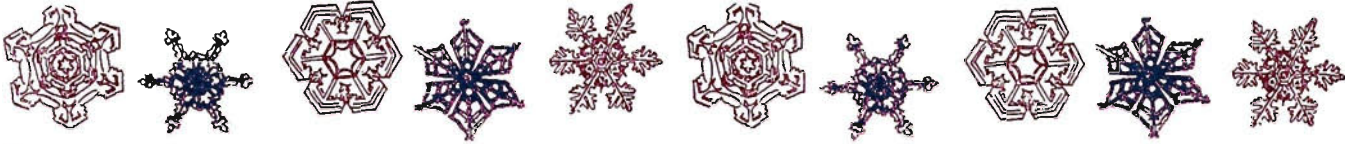
Напишу, мабуть, листа я
До Святого Миколая,
Щоб спитавсь у мого тата:
Був я добрий помічник?
Може дасть мені санчата
В подарунок на цей рік...

Раптом — ах!
Кожен птах
Крильми мах —
І на дах!
Там була коротка рада,
І Данилко зрозумів,
Що крилата вся громада
В сім десятків голосів
Ухвалила одностайно
В вирій рушити негайно.

Зашуміли дужі крила,
Сіра хмара небо вкрила...

Залишився горобець
Доїдати свій хлібець,
Та й шебече до Данилка:

(Закінчення на стор. 12-ій внизу)

Катерина ПЕРЕЛІСНА

Ілюстрація Ю. КОЗАКА

Пада, падає сніжок
З неба просто до санок,

Залітає аж до вух
І під теплий капелюх.

НА САНКАХ

То б було мені байдуже —
Так мороз щипає дуже,
Та ще вітер аж реве,
Кожушинку з мене рве!

Та і це було не лихо,
Поки санки бігли тихо,
А як дуже розкотились,
У снігу ми опинились:

Я насподі, а згори
Ціла купа дітвори!
Придавили до санчат
Та на мене ще й кричать:

„Швидше, швидше! Не лежи!
Сніг трусити поможи!”

Не заплачеш тут ніяк, —
Бо ще скажуть: „Не козак!”

Козак — тут значить: бравий, сміливий, відважний, неплаксивий хлопець.

ДАНИЛКО І ГОРОБЧИК

(Закінчення із стор. 11-ої)

— В нас з тобою, хлопче, спілка:

Я морозу
Не боюся,
З завірюхи
Я сміюся.

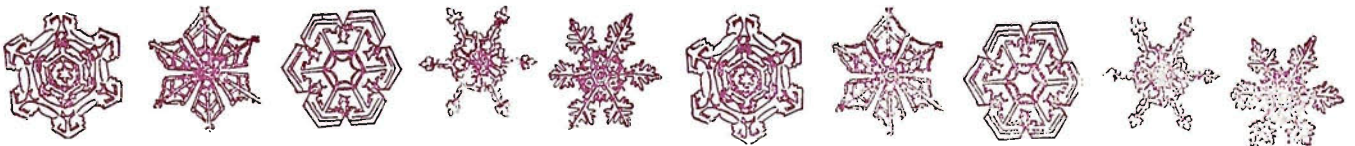
Ти — козацький молодець,
Я — козацький горобець!

Я до тебе на ялинку
Завітаю на хвилинку.
То ж як дзьобом стукну в шибку,
Кинь мені хоч хлібця скибку.

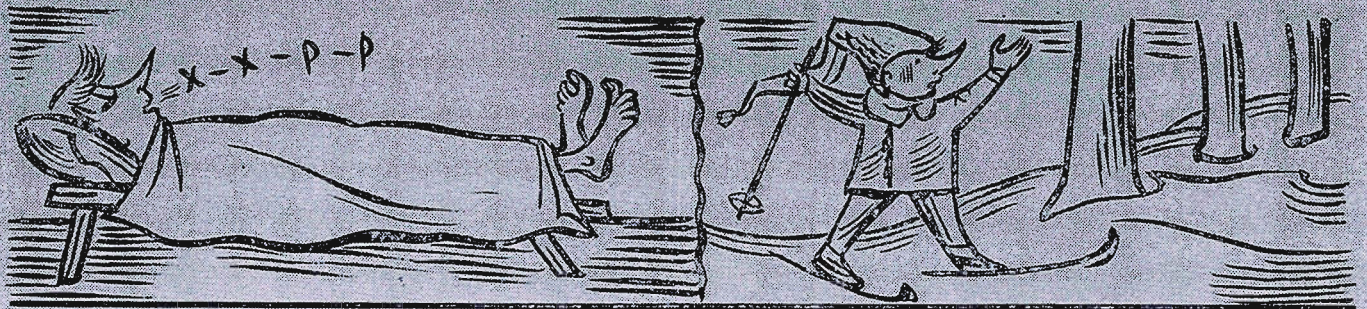
А як виїдеш гуляти
Із санками, що на свято

Дасть святий Миколай,
То вважай:
Не сідай на самий край.
Я тихенько сяду
На санчата ззаду.

Полетіть-словничок: зимно — холодно (coldly, chilly); нестримно — нещипно, безперестанно (unceasingly, continually); ячмінь — рід збіжжя (barley); сухар — dried bread; пайка, пай — ration; синиця — пташка (tomtit, tit); шпак — starling, wren; дрізд — ouzel, thrush; одностайно — unanimously; спілка — тут: friendship; скибка — окрасць (hunk of bread); сердега — poor fellow; знепацька — suddenly, unexpectedly.

ГОЦА ДРАЛА

Як упав перший сніг,
Ромтомтомяк в ліжко ліг.

Спав і не переставав,
Три доби отак проспав.

Врешті на четверту днину
Йде до Гоци у гостину.

— Сестро Гоцо, раду дай:
Скучно так, хоч пропадай!

Гоца — мудра голова,
Знає, де жива сова.

А в сови книжок полиця,
Їх сова читає, вчиться.

До сови приходять гості,
Всі сідають на помості.

Всі в сови прохають ласки:
Прочитати хоч дві казки.

Тож читає їм сова,
Мудрагелька лісова.

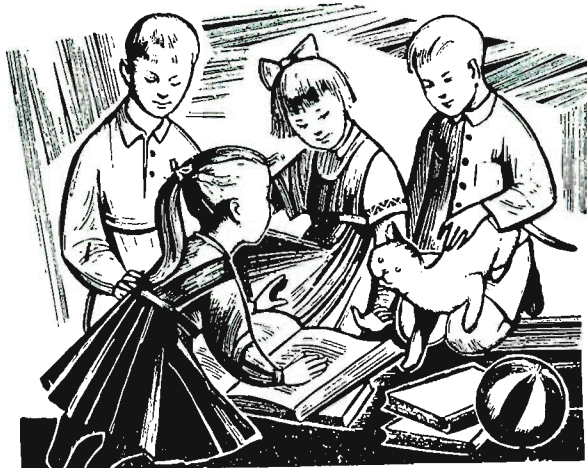
Книжка — знає вся громада —
На нудьгу найкраща рада.

Знає це і наша Гоцька —
Вдень спускається з горбочка ...

А увечері — диви!
Ходить з гномом до сови.

МЧАТЬ РАКЕТИ...

Хоч за вікнами вітер гуляє
І термосить дверима сердито,
Про негоду ми зовсім не дбаєм,
Ми читаємо „Лиса Микиту”.

Ми читаємо книги хороші
Про мандрівки та дивні пригоди
І мандруєм задарма, без грошей
У далекі світи і народи.

З дому нашого в сині простори
Мчать ракети швидкі, гуркотливі,
І у них між зірки, попід море
Летимо ми, веселі, щасливі.

Лесь на Місяці був позавчора,
Так що навіть спізнився до обіду,
А позавтра Володько і Дора
На планету Венеру поїдуть.

ЧУДЕСНА МАНДРІВКА

Вірш - недомовка

Хоч Грицькові десять літ,
Він об'їздив цілий світ:
Африку, Бразилію,
Францію, Болівію,
Україну, Пакістан,
Аргентину й Казахстан.

Бачив там він гори й доли,
І моря, ліси і поле,
І ведмедів, борсуків,
Крокодилів і вовків.

Ще були там і верблюди,
І слони, жирафи всюди,
Де Грицько лиш побував,
Звірів він усіх пізнав.

Скрізь Грицько побув в мандрівці,
Хоч сидів весь час... в домівці.

Може кожний з вас спитати,
Як це може так бувати:
В себе вдома щоб сидіть
І об'їздити весь світ?

Гриць в далекій був мандрівці,
Як читав про все у

Олекса ВЕРЕТЕНЧЕНКО

ЧАС ДО ШКОЛИ

Час до школи — щаслива пора:
З торбинками біжить дівчора,
Перекинувши через плече...
Все міняється, все тече.

За вікном у веселім гурті
Бачу кучері золоті,
Дорогі. На дитину мою
Я дивлюсь — і себе впізнаю.

Ніби в казці, що чув я колись,
Мрії з дійсністю переплелись.
Опадають сніжинки малі,
Тануть зорями на чолі.

По снігу, по тонкому льоду
Я з книжками до школи іду,
І рипить підо мною земля,
Наче палуба корабля.

Все тече — все минає, час пливе; палуба
— чардак, поклад (ship-deck).

З ДИТЯЧОГО ЖИТТЯ

СВЯТКОВІ СХОДИНИ ДИТЯЧОГО ГУРТКА КНИГОЛЮБІВ НА БРОНКСІ, Н. Й.

Ірка Гнатів читає свою частину казки.

Д. Дика, Л. Стасів, В. Миськів, і Р. Іванчишин. Молодша група читала казку М. Погідного „Чарівна хмаринка й вередлива Галинка” та „Три правди” К. Перелісної. Старша група читала оповідання „Що розказував камінний лев” з другого тому книжки Л. Храпливої „Вігер з України”. Діти обговорювали прочитане й відповідали на контрольні питання, які ставила їм опікунка Гуртка п-ні І. Іванчишин, виховна референтка 82-го відділу Союзу Українок Америки на Бронксі, при якому цей Гурток існує.

Треба добре подумати, щоб правильно відповісти на контрольне питання.

Слово до дітей виголосили: письменниця Леся Храплива і п. Володимир Барагура, редактор „Веселки”. На закінчення сходу п-ні Л. Храплива прочита-

ла дітям уривок із своєї нової книжки „Чародійне авто”, що незабаром вийде друком з прекрасними багатокольоровими ілюстраціями мистця Петра Андрусєва. Діти з цікавістю прослухали уривок. Після сходу діти розпродували льоси на розгрі двох книжок: „Кам’яна сокира” І. Пеленської і „Три правди” К. Перелісної. Батьки купували дітям книжки, які розклала на окремому столику п-ні Л. Храплива.

З нагоди святкових сходу кася Гуртка передала на руки п-ні Л. Храпливої сім доларів на видавничий фонд ОПДЛ, а 82-ий Відділ двадцять п’ять доларів.

Ліда Гошовська, член Дитячого Гуртка Книголюбів на Бронксі, Н.Й.

Слухають уважно казки Лесі Храпливої

ла дітям уривок із своєї нової книжки „Чародійне авто”, що незабаром вийде друком з прекрасними багатокольоровими ілюстраціями мистця Петра Андрусєва. Діти з цікавістю прослухали уривок. Після сходу діти розпродували льоси на розгрі двох книжок: „Кам’яна сокира” І. Пеленської і „Три правди” К. Перелісної. Батьки купували дітям книжки, які розклала на окремому столику п-ні Л. Храплива.

З нагоди святкових сходу кася Гуртка передала на руки п-ні Л. Храпливої сім доларів на видавничий фонд ОПДЛ, а 82-ий Відділ двадцять п’ять доларів.

Ліда Гошовська, член Дитячого Гуртка Книголюбів на Бронксі, Н.Й.

Загадка

АКРОСТИХ

(Уклала Г. Чорнобицька)

Малює квіти волохаті
Отам, на шибі, майстер дід.
Роздягнуті не йдїть із хати —
Ох, ущипне сердитий дід!
З ним жартувать ніяк не слід.

РОЗГАДКА „ЗАГАДКИ” в числі „ВЕСЕЛКИ” за ЖОВТЕНЬ ц. р.: Я й це.

РОЗВ’ЯЗКА РОЗВАГИ в числі „ВЕСЕЛКИ” за ВЕРЕСЕНЬ ц. р.: „ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВИ?” Четвертий з черги ведмедик не має накривки на наплечнику.

РОЗГАДКА РОЗВАГИ в числі „ВЕСЕЛКИ” за ЛИСТОПАД ц. р.: „ЧИ ВИ СПОСТЕРЕЖЛИВИ?” Четвертий з черги слон має довший хобот.

РОЗВ’ЯЗКА „МАГІЧНОГО ЧИСЛОВОГО КВАДРАТА” в числі „ВЕСЕЛКИ” за СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ ц. р.:

2	9	4	=	15
7	5	3	=	15
6	1	8	=	15
<hr/>				
15	15	15		

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК ІСТОРИЧНА КАЗКА

UKRAINIAN TALE BOHDAN, KOZAK-SORCERER

РОЗДІЛ XXXVI: ПРАПОР ПЕРЕМОГИ

CHAPTER XXXVI: THE BANNER OF VICTORY

Богдан узяв очманілих вояків під пахви і швидко виніс за браму.

Bohdan carried the stunned soldiers beyond the gates.

У степу зв'язав їм руки довгим мотузом і наказав йти поперед нього.

Once in the steppe, he tied their hands with a rope and ordered them to walk ahead of him.

Опівночі в темні замаячили козацькі гармати.

With midnight approaching, they could see the contours of the Kozak cannons.

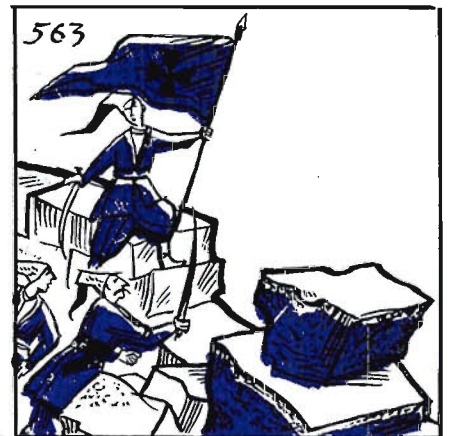
Зрадлий монастирський послушник обіймав Богдана, а злякані полонені розповіли козацькому начальникові гармашів, де в Крехові найслабші мури.

Overjoyed, the monastery servant embraced Bohdan, as the frightened prisoners were telling the Kozak artillery chief of the weak spots in Krechiv's defensive walls.

Удосвіта гримнули козацькі гармати, і їх кулі полетіли на оборонні мури Крехова.

At dawn, the Kozak cannons opened fire on the walls of Krechiv.

По короткій бою козацька піхота здобула Крехів.

After a brief battle, the Kozak infantry took Krechiv.

(Кінець тридцять шостого розділу)
(End of Chapter thirty-six)